WAZ-ZT.4125.81.2022
AŚ / 00088651/2022/W
Nr kanc.: 8719, 9080, 10213, 10224, 13124, 16664/2022

Wrocław, dnia 22.07.2022r.

DECYZJA NR 717/2022
POZWOLENIE KONSERWATORSKIE

Na podstawie art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4, art. 93 ust. 1, art. 96 ust. 2, art. 36 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 5, art. 37b, art. 37c, w związku z art. 7 pkt. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t. j. Dz. U. 2022, poz. 840 ze zm); na podstawie § 13, w związku z §2 pkt 1 oraz § 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. 2018, poz. 1609); Porozumienia Nr 10 z dnia 05 września 2011 r. zawartego pomiędzy Wojewodą Dolnośląskim a Prezydentem Wrocławia W sprawie powierzenia prowadzenia niektórych zadań z zakresu właściwości Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego z 2011 r. Nr 202, poz. 3506) oraz art. 77 § 1, art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks Postępowania Administracyjnego* (t. j. Dz. U. 2021, poz. 735 ze zm.)

Po rozpatrzeniu wniosku zgłoszonego przez: **Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.,**
ul. Lubińska 53, 53-623 Wrocław,
działający przez pełnomocnika
pana Macieja Szarapo

o udzielenie pozwolenia, zgodnie z wymogiem art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, na prowadzenie robót budowlanych na terenie nieruchomości będącej własnością Gminy Wrocław, położonej **przy ul. Pułtuskiej 13 we Wrocławiu i oznaczonej geodezyjnie jako działka nr 4/3, AM-9, obręb Borek**, stanowiącej **teren ograniczony ulicami Pułtuską, Ślężną i Sudecką, będący fragmentem Parku Południowego (część II), wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/1489/556/Wm decyzją z dnia 02.11.1995 r.**

oraz po ocenie danych przedstawionych we wniosku wraz z załącznikami:

1. Projekt zagospodarowania terenu dla zadania pn. „Budowa zadaszonych kortów tenisowych wraz ze ścianką tenisową, zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbiórką istniejących obiektów budowlanych"; mgr inż. arch. Maciej Szarapo (branża architektoniczna), mgr inż. Piotr Pilichiewicz (branża sanitarna), mgr inż. Dariusz Sawicki (branża elektryczna), mgr inż. arch. Tetiana Nowosad (zieleń); ASPA Pracownia Architektoniczna Maciej Szarapo Łukasz Komar Sp. z o.o. Sp. k.; czerwiec 2022r.;
2. Projekt architektoniczno-budowlany dla zadania pn. „Budowa zadaszonych kortów tenisowych wraz ze ścianką tenisową, zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbiórką istniejących obiektów budowlanych"; mgr inż. arch. Maciej Szarapo (branża architektoniczna), mgr inż. arch. Łukasz Komar (branża architektoniczna), mgr inż. Piotr Pilichiewicz (branża sanitarna), mgr inż. Dariusz Sawicki (branża elektryczna), mgr inż. Paweł Popiołek (branża konstrukcyjna); ASPA Pracownia Architektoniczna Maciej Szarapo Łukasz Komar Sp. z o.o. Sp. k.; czerwiec 2022r.;
3. Decyzja Prezydenta Wrocławia nr 3769/2021 o lokalizacji inwestycji celu publicznego z dnia 27.10.2021r. (znak sprawy WAB-P3.67333.16.2021.AT-5);

Wydział Architektury i Zabytków
pl. Nowy Targ 1-8; 50-141 Wrocław
tel. +48 71 777 77 77
fax +48 71 777 71 18
waz@um.wroc.pl
bip.um.wroc.pl

4. Opinia dendrologiczna dotycząca lokalizacji korzeni drzew otaczających planowany obiekt hali i ścianki tenisowej, sporządzona przez mgr inż. arch. kraj. Wojciecha Trzonkowskiego w marcu 2022r.;
5. Operat dendrologiczny wraz z inwentaryzacją zieleni na terenie przy ul. Pułtuskiej 13 we Wrocławiu, sporządzony przez mgr. inż. arch. Tetianę Nowosad w sierpniu 2021r.;
6. Pismo Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 20.05.2022r. dotyczące ochrony zabytków archeologicznych (znak sprawy WZA.5161.664.2022.AFD);
7. Umowa dzierżawy nr 1/D/Borek/2021 z dnia 15.10.2021r. dot. działki nr4/2, AM-9 obręb Borek;
8. Decyzja Dyrektora Zarządu Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego we Wrocławiu nr 127/2022 z dnia 20.04.2022r. dot. zatwierdzenia podziału nieruchomości oznaczonej jako działka nr 4/2 AM-9 obręb Borek;
9. Pismo Wiceprezydenta Wrocławia z dnia 19.04.2022r. dot. zgody Gminy Wrocław - właściciela nieruchomości położonej przy ul. Pułtuskiej 13 na realizację inwestycji (znak sprawy WNK-E.6845.89.2021);
10. Pełnomocnictwo Pana Macieja Szarapo z dnia 18.01.2022r.;

p o z w a l a m

na prowadzenie robót budowlanych polegających na budowie zadaszonych kortów tenisowych oraz ścianki tenisowej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbiórką istniejących obiektów budowlanych w obrębie nieruchomości położonej przy ul. Pułtuskiej 13 we Wrocławiu, na fragmencie działki oznaczonej geodezyjnie jako 4/3, AM-9, obręb Borek

- W zakresie m.in.: rozbiórki istniejących elementów zagospodarowania (ogrodzenia z siatki stalowej, ścianki tenisowej betonowej, nawierzchni asfaltowej, nawierzchni z ceglanej mączki, fragmentu chodnika z kostki betonowej); budowy 5 kortów tenisowych o nawierzchni betonowej z pięciosegmentowym zadaszeniem namiotowym o konstrukcji łukowej drewnianej; budowy ścianki do ćwiczeń gry w tenisa wraz z polem gry; budowy opaski żwirowej i nawierzchni szutrowej wokół obiektu hali; budowy wewnętrznej linii zasilającej nN od rozdzielni głównej znajdującej się w budynku kortowym do projektowanej skrzynki rozdzielczej chowanej w studni kablowej; wykonania nowej zewnętrznej podziemnej instalacji gazu od istniejącego punktu gazowego redukcyjno-pomiarowego do projektowanej hali tenisowej; wykonania ogrodzenia istniejącego punktu gazowego redukcyjno-pomiarowego;

- Sposób: zgodnie z projektem zagospodarowania terenu opracowanym przez mgr inż. arch. Macieja Szarapo (upr. nr 19/06/DOIA), mgr inż. Piotra Pilichiewicza (upr. nr DOŚ/0349/PWBS/16), mgr inż. Dariusza Sawickiego (upr. nr 29/86/UW), mgr inż. arch. Tetianę Nowosad (zieleń) - stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej decyzji oraz projektem architektoniczno-budowlanym opracowanym przez mgr inż. arch. Macieja Szarapo (upr. nr 19/06/DOIA), mgr inż. arch. Łukasza Komara (upr. nr 09/06/DOIA), mgr inż. Piotra Pilichiewicza (upr. nr DOŚ/0349/PWBS/16), mgr inż. Dariusza Sawickiego (upr. nr 29/86/UW), mgr inż. Pawła Popiołek (upr. nr MAP/0278/POOK/08) - stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej decyzji; z uwagi na istniejące zadrzewienie na terenie objętym zadaniem, prace należy wykonywać zgodnie z zasadą ujętą w art. 87a ust. 1 ustawy z 16.04.2004r. *o ochronie przyrody* (t. j. Dz. U. 2022 poz. 916 ze zm.), a więc „w sposób najmniej szkodzący drzewom [...]"; należy zapewnić stały nadzór dendrologiczny;

Termin ważności pozwolenia: **22.07.2024r.**

Uwaga !
Nakłada się na wnioskodawcę obowiązek warunkujący wykonywanie pozwolenia:
1. zawiadomienia Miejskiego Konserwatora Zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych, przynajmniej 3 dni przed dniem rozpoczęcia czynności, o których mowa w pozwoleniu;
2. niezwłocznego zawiadomienia Miejskiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia robót budowlanych;
3. kierowanie robotami budowlanymi albo wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
4. przekazania do wiadomości Miejskiego Konserwatora Zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych:
   - imienia, nazwiska i adresu osoby wskazanej do kierowania robotami budowlanymi lub wykonywania nadzoru inwestorskiego;
   - dokumentów potwierdzających spełnienie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

- oświadczenia tej osoby o przyjęciu przez nią obowiązku kierowania robotami budowlanymi albo wykonywania nadzoru inwestorskiego;

5. przekazania do wiadomości Miejskiego Konserwatora Zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych:
   - imienia, nazwiska i adresu osoby wskazanej do wykonywania nadzoru dendrologicznego;
   - dokumentów potwierdzających spełnienie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37b ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
   - oświadczenia tej osoby o przyjęciu przez nią obowiązku wykonywania nadzoru dendrologicznego;
6. zawiadomienie Miejskiego Konserwatora Zabytków o zakończeniu prowadzenia robót budowlanych celem dokonania odbioru końcowego wykonanych robót budowlanych.
7. **na mocy art. 36 ust. 2a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami uzależnia się prowadzenie robót budowlanych objętych niniejszym pozwoleniem od przekazania przez wnioskodawcę (Inwestora), w terminie min. 3 dni roboczych przed rozpoczęciem prac, *Programu Ochrony Drzew w procesie inwestycyjnym* sporządzonego zgodnie z wytycznymi zawartymi w Zarządzeniu nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 czerwca 2019 r. *w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Wrocławia* i pozytywnie zaopiniowanego przez Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 07.04.2022r. (wpływ do Wydziału Architektury i Zabytków Urzędu Miejskiego Wrocławia w dniu 07.04.2022r.), Pan Maciej Szarapo, działający na mocy pełnomocnictwa z dnia 18.01.2022r. w imieniu Inwestora – spółki Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o., wystąpił o wydanie pozwolenia konserwatorskiego na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków dotyczących budowy zadaszonych kortów tenisowych oraz ścianki tenisowej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbiórką istniejących obiektów budowlanych w obrębie nieruchomości położonej przy ul. Pułtuskiej 13 we Wrocławiu, obecnie oznaczonej geodezyjnie jako działka nr 4/3, AM-9, obręb Borek (wcześniej działka nr 4/2). Wniosek był uzupełniony w dniach 11.04.2022r. oraz 22.04.2022r. Pismem z dnia 29.04.2022r. Miejski Konserwator Zabytków we Wrocławiu wezwał pełnomocnika do uzupełnienia wniosku o stanowisko Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w zakresie ochrony zabytków archeologicznych. Wniosek uzupełniono w tym zakresie w dniu 24.05.2022r. Natomiast wobec przeprowadzenia podziału działki nr 4/2 AM-9 obręb Borek, w wyniku której powstały trzy działki nr: 4/3, 4/4 i 4/5 AM-9 obręb Borek, nastąpiła konieczność opracowania nowej mapy do celów projektowych i skorygowania dokumentacji poprzez wskazanie zakresu opracowania w granicach działki 4/3, AM-9 obręb Borek (wcześniej działka nr 4/2). W dniu 29.06.2022r. została złożona skorygowana dokumentacja projektowa, tym samym należało uznać, że wniosek spełnia wymogi określone w prawie.

Na obszarze objętym zamierzeniem budowlanym nie ma ustalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dla inwestycji pod nazwą „Budowa hali tenisowej, kortowego budynku usługowego, łącznika komunikacyjnego, budynku magazynowego, kotłowni gazowej, z niezbędną infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu" została wydana w dniu 27.10.2021r. decyzję nr 3769/2021 o lokalizacji inwestycji celu publicznego, której projekt został uzgodniony przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zgodnie z kompetencjami wynikającymi z art.18 ust.1 i ust.2 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (t. j. Dz. U. 2022, poz. 840 ze zm.).

Park Południowy jest pierwszym we Wrocławiu parkiem, który powstał zupełnie od podstaw. Jest świadomym wynikiem idei stworzenia parku publicznego w konkretnym miejscu. Zrealizowany w latach 1892-1894 projekt wg koncepcji przestrzennej Hugo Richtera, był wynikiem połączenia współczesnych tendencji estetycznych w sztuce ogrodowej z warunkami naturalnymi charakterystycznymi dla przeznaczonego na ten cel terenu oraz z ówczesnymi potrzebami rozwojowymi miasta. We wschodniej części założenia parkowego, pomiędzy ulicami Pułtuską, Ślężną i Swobodną, przeważała kompozycja geometryczna będąca bezpośrednim wynikiem sportowych funkcji tego terenu. Teren zakomponowany był kompleksowo. W pierwszym założeniu wytyczono dwa place sportowe: owalny oraz kolisty do jazdy konnej. Następnie, już pod koniec XIXw. wytyczono pas 8 kortów tenisowych oraz wzdłuż ul. Pułtuskiej wyznaczono symetrycznie dwa place zabaw dla dzieci. Symetrię kompozycji podkreślono lokalizacją budynku przeznaczonego na szatnię dla sportowców. Podkreślić należy, że obie części parku, wschodnia o charakterze sportowym oraz zachodnia spacerowo-rekreacyjna były naturalnie połączone poprzez system ścieżek, które znajdowały kontynuację po drugiej stronie obecnej ul. Sudeckiej. Z uwagi na walory historyczne, kulturowe i przyrodnicze Parku Południowego, część sportowo-rekreacyjna – część II, ograniczona ulicami Pułtuską, Ślężną i Sudecką, została wpisana do rejestru zabytków pod numerem

A/1489/556/Wm decyzją z dnia 02.11.1995r. Wobec powyższego teren oznaczony geodezyjnie jako działka nr 4/3, AM-9, obręb Borek, podlega opiece i ochronie w myśl zapisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochronie podlegają, bez względu na stan zachowania, zabytki nieruchome będące m. in. parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni. Za zabytek uznać należy nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

W myśl art. 4 ww. ustawy, ochrona zabytków polega w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu m. in. zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków, jak również udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków. Jednocześnie opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela polega, m. in. na zapewnieniu warunków zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie oraz korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości (vide art. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Zadaniem Miejskiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu w przedmiotowej sprawie jest ocena wpływu planowanego działania na zachowanie wartości zabytkowych chronionego parku, jako założenia przestrzennego. Ochrona ma na celu trwałe zachowanie poszczególnych elementów całego założenia (ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby ochrony i zachowania zieleni stanowiącej element kompozycji parku), ich czytelności, integralności i autentyczności poszczególnych jego komponentów.

Zamierzenie budowlane dotyczy budowy zadaszonych kortów tenisowych oraz ścianki tenisowej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbiórką istniejących obiektów budowlanych (ogrodzenie z siatki, ścianka tenisowa, nawierzchnia asfaltowa, nawierzchnia utwardzona ceglana, fragment chodnika z kostki betonowej) w obszarze owalnego placu sportowego, zabudowanego zespołem kortów o nawierzchni ceglanej i ścianką tenisową z polem do gry o nawierzchni asfaltowej. Wokół placu rosną drzewa – dęby szypułkowe, będące charakterystycznym i niezwykle cennym elementem kompozycji przestrzennej założenia parkowego, które podlegają ochronie.

Na etapie opracowania dokumentacji projektowej istotnym elementem było wyeliminowanie kolizji projektowanych obiektów budowlanych z drzewami, zarówno koronami, jak również systemami korzeniowymi. Na zlecenie inwestora została opracowana ekspertyza dotycząca lokalizacji korzeni drzew mogących znajdować się w obszarze prowadzenia robót ziemnych pod budowę fundamentów. Przeprowadzono wykopy odkrywkowe w linii projektowanych fundamentów podczas których stwierdzono brak korzeni konstrukcyjnych (szkieletowych) drzew. Natomiast konstrukcję namiotową zadaszenia dostosowano do zasięgu koron drzew.

W dniu 29.06.2022r. Wnioskodawca dostarczył skorygowany projekt zagospodarowania terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany opracowany dla ww. zamierzenia. Po analizie złożonej dokumentacji, stanowiącej załączniki do niniejszego pozwolenia konserwatorskiego, uznać należy, że inwestycji jest możliwa do realizacji, gdyż wpisuje się w utrzymanie charakteru miejsca i kontynuuje dotychczasowe zagospodarowanie sportowej części Parku Południowego. Z uwagi na prowadzenie prac budowlanych na obszarze o szczególnej wartości przyrodniczej, prace należy wykonywać ze szczególną ostrożnością, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Zarządzeniu nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 czerwca 2019 r. *w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Wrocławia*. Wobec tego, niniejszą decyzją tut. organ nałożył na Inwestora obowiązek opracowania i uzgodnienia, a następnie wdrożenia podczas realizacji prac *Programu Ochrony Drzew w procesie inwestycyjnym*, uwzględniającego organizację placu budowy ze szczególnym uwzględnieniem m. in. dróg technologicznych (ich lokalizacji oraz sposobu wykonania, rozróżniając komunikację kołową i pieszą), miejsca składania materiałów budowlanych, czy szczegółowego opisu dotyczącego transportu elementów konstrukcyjnych hali.

Wobec powyższego, orzeczono jak w sentencji decyzji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy prawo odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Miejskiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Stronie przysługuje prawo do zrzeczenia się prawa do odwołania od niniejszej decyzji w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania. Zrzeczenie się tego prawa powoduje, że decyzja staje się ostateczna i prawomocna, a więc nie przysługują od niej zwyczajne środki zaskarżenia – odwołanie lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Do warunku zastrzeżonego w treści pozwolenia (pkt. 7 dotyczący dostarczenia Programu ochrony drzew w procesie inwestycyjnym) stosuje się art. 162 § 1 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego, tj. organ administracji publicznej, który wydał decyzję w pierwszej instancji, stwierdza jej wygaśnięcie, jeżeli decyzja została wydana z zastrzeżeniem dopełnienia przez stronę określonego warunku, a strona nie dopełniła tego warunku.

Działania powinny być wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami i w sposób nie zagrażający dla ludzi lub mienia.

Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Pozwolenie niniejsze nie zwalnia od obowiązku zgłoszenia lub uzyskania decyzji – pozwolenia na budowę (o ile są wymagane), zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

Z up. PREZYDENTA
Hanna Kazimierowicz
Z-ca Dyrektora
Wydziału Architektury i Zabytków

Otrzymują:
1. Maciej Szarapo, ASPA Pracownia Architektoniczna Sp. z o.o. Sp. k. ul. Zielonego Dębu 6, 51-621 Wrocław – pełnomocnik Inwestora
2. Gmina Wrocław, Wydział nieruchomości Komunalnych Urzędu Miejskiego Wrocławia al. M. Kromera 44, 51-163 Wrocław

Do wiadomości:
1. WUOZ we Wrocławiu, ul. Władysława Łokietka 11, 50–243 Wrocław,
2. MKZ a/a decyzje

Za pełnomocnictwo uiszczono opłatę skarbową w kwocie 17,- zł przelewem na rachunek UM w PKO Bank Polski S.A. 82 1020 5226 0000 6102 0417 7895 w dniu 06.04.2022r. (załącznik do ustawy z dnia 16.11. 2006 r. *o opłacie skarbowej,* (t. j. Dz. U. 2021 poz. 1923 ze zm., cz. IV)

Za wydanie decyzji uiszczono opłatę skarbową w kwocie 82,- zł przelewem na rachunek UM w PKO Bank Polski S.A.82 1020 5226 0000 6102 0417 7895 w dniu 06.04.2022r. załącznik do ustawy z dnia 16.11. 2006 r. *o opłacie skarbowej,* (t. j. Dz. U. 2021 poz. 1923 ze zm., cz. III, ust 44 pkt. 2)